

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je v hiši števil. 173. — Izdajatelj: Tiskovno društvo v Kranju. — Odgovorni urednik: Ciril Mohor. — Rokopisi naj se ne pošiljajo prepozno.

**Izhaja vsako soboto
ob enajstih dopoldne**

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za pet-vesto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Eno leto državnega zbora.

Novi državni zbor je zaključil za enkrat svoje delo in poslanci so se iz zaduhlega ozračja dunajske zbornice razšli na počitnice. Kaj je prinesla ta doba avstrijskim narodom in posebej še nam Slovencem?

Prva ljudska zbornica je šla narazen lansko leto v znamenju boja med nemško-poljskim blokom in „Slovansko Enoto“. Nove volitve so povzročile padec Bienerthov in z njim je izginil zistem, ki je imel vtisnjen pečat nemške nadvlade. Gautsch in Stürgkh si nista ustvarila za svojo vlado trdne večine, ampak jo iskala pravzaprav le od slučaja do slučaja in le lastna korist takozvanih velikih strank je držala te vkup in jim približala tudi del Čehov. Danes je vodivnim politikom teh strank pred očmi en cilj: parlamentarizacija kabineta.

Kakšno je bilo stališče naše slovenske delegacije v tem času? Naši poslanci so pod Bienerthom kot odgovor na nemško-poljski blok tvorili „Slovansko Enoto“. V novem parlamentu se „Enota“ ni obnovila, ker so Čehi polagoma izpremenili svoje taktično stališče zlasti vsled tega, ker sta jih zastopala v kabinetu dva Čeha. Taktika „Slovenskega kluba“ je bila taktika proste roke. Kakor so narekemale razmere in politični položaj, tako je deloval „Slovenski klub“. Eno je gotovo dosegel s tem, da namreč stranke prejšnje večine in tudi Čehi niso mogli izrabiti zlasti brambene reforme za kravjo kupčijo. Državi dajmo, kar ji gre, a brez odškodnine — ta parola, izdana od dr. Šušteršiča, je odmevala iz vse debate o brambni reformi. Kravja kupčija pa naj bi se začela ob kanalih — na našo škodo, in stranke, ki jih imajo v svojem programu, naj bi bile stranke prihodnje večine, iz katere naj bi izšel nov kabinet v jeseni. Parlamentarizacija kabineta je namreč srčna želja Nemcev in Čehov pod vtiskom nemško-češke sprave. Naše stališče

je pa povsem nasprotno. V danih razmerah, dokler se ne izvrši narodni sporazum tudi v alpskih deželah med nami in Nemci, bi bil parlamentaren kabinet v našo škodo. V tem trenutku je za naše razmere mogoč samo uradniški kabinet, seveda brez Hochenburgerja, ki je v kabinetu zaupnik nemških naprednjakov. To je pot, po kateri bo morala politika naše delegacije v jeseni naprej.

Na politiko naše delegacije so vplivale tudi razmere na Hrvaškem. Od Stürgkha in parlamenta so zvedeli mažarski oligarhi britke resnice. Uspeha sicer danes še ni, a razmere so dospete tako daleč, da mora nastati preobrat, ako naj ne trpe vsled tega razmere v našem parlamentu.

Gospodarsko je začela nova zbornica svoje delo v znamenju draginje. V poslancih mest in industrijskih krajev so še odmevali kandidatni govori ob zadnjih volitvah. V odsekih in zbornici so se predlagale in sprejele resolucije, ki pa niso odpravile draginje. Dana pa je bila prilika zlasti kmetiskim zastopnikom, da so pokazali prave krivce, to je veliki kapital, ki s karteli izmoghava vse stanove. A poguma, te pijavke pomandrat, parlament še ni našel, zlasti ne, ker je vlada to velevažno vprašanje spravila na tir nedolžnih anket. Kako se čuti velekapital danes močnega, je pokazalo najbolj Kestranekovo vedenje in pa padec državne rente. Naši državni papirji stoje danes tako nizko, kakor so stali ob času velikega kraha. Zato pa cveto banke in njih špekulacija z veliko industrijo.

V bilanci nove zbornice vzdržujejo ravnotežje aktiva in pasiva. Med prve štejemo zlasti brambeno reformo, ki je zopet dvignila ugled monarhije v koncertu evropskih držav, med zadnje zlasti dejstvo, da si zbornica še ni upala lotiti se nujno potrebne finančne reforme. Kar še ni, se še lahko nadomesti, in ni dvoma, da bo to eno prvih vprašanj, ki jih bo morala rešiti zbornica v jesenskem zasedanju.

Rdeči raj.

Cilj socialne demokracije je: urediti svet in tukaj za človeka ustvariti raj. Kaj bi radi imeli socialni demokratje v tem raju? Pravijo, da to-le: Veliko mesa in kruha, pa malo dela, krasna stanovanja, brezplačno šolanje in lepo, toplo obleko, kakor jo nosijo meščani, za priboljšek pa še mnogo pijače in zabave, prosto ljubezen in uživanje do pogina.

Kako pa hočejo socialni demokratje priti do tega cilja — do uživanja življenja? Če je kdo kaj premoženja podedoval, ali si ga je prislužil s pridnim delom, to ni njegova last, ampak ima pri vsem enak delež, kakor on, zadnji postopač. Tudi žena ni njegova, kajti: „Vladati mora povsod popolna enakopravnost, do te pa ne vodi nihče drugi, kakor socialna demokracija.“

Vera in narodnost sta po mnenju socialnih demokratov sicer dve ničli, vendar sta obe brezdvomno veliki oviri na poti do cilja, posebno še katoliška vera, ki prepoveduje tatvino, rop in poboje, in ki prosto ljubezen imenuje nečistost. Ta vera se mora najprej zatreti, kajti ona je po svojih dogmah najhujša nasprotnica naukom socialne demokracije. Dne 30. junija so imeli belgijski socialni demokratje v Bruslju shod pod predsedstvom Vandervelda in tu je govoril predsednik: „Proti katoliškim šolam se moramo borovati do konca.“ Socij Hins je pa pristavil: „Izvrstno. Pred vsem je treba, da se neprenehoma borujemo zoper cerkev in vero, kajti glavna stvar ni vprašanje želodca, ampak osvobodjenje vesti od naukov vere.“

V narodnostnih bojih se pa po mnenju socijev cepijo moči ljudstev. Te moči je treba zbirati in bolje porabiti za svobodno bodočnost, za katero bo socialna demokracija nastopila s splošno revolucijo, s kakršno sedaj po večjih mestih dela le male poizkuse.

PODLISTEK.

Za poklicem.

Spisal Peter Bohinjec.

Dalje.

V.

„Anzelj Jožef Šerenburški, brat Ernsta Mihaela, je pred 14. leti kegljal za gradom z baronom Danijelom Kajzelom iz Mokronoga, se sprl z njim in mu nož porinil v goltanec, tako da je ta čez pol ure umrl. Anzelj ni bil pri pravi pameti in se mu je mešalo v glavi.“

Valvazor, Ehre d. H. K. III. str. 396.

Na mokronoškem gradu je bilo živahno tisto opoldne. Od vseh strani so prihajali sorodniki na konjih in na vozeh. Privozil je s Škrlevega baronov oče Jurij, z Roj sta prihajala svak baron Ernst Miha Šerenburški in njegova soproga Katarina Honorata s hčerko Izabelo. Po Lakencu sta hitela na god baronov brat Franc Albert Kajzel z Rake s soprogo Katarino, s sinom Francem Rudolfom in malim Gašperjem Julijem. Dve sestri baronovi sta dospeli že prejšnji večer: Marija Regina, omožena Apfaltrern, in Marija Katarina, omožena Levenberg. Na god in zaroko je prineslo tudi vdovo Marijo Terezijo Kajzel roj. Apfaltrern. Vsi bližnji sorodniki so se pri-

kazali ta dan na gradu v Mokronogu, samo Regine Kordule, raške kontese, ni bilo.

Baronovka Magdalena se je potrudila, da so bili gostje dobro postreženi. Šibile so se mize dobrih jedil in deklice pa dečki so tekali naokrog semintja, da so točno postregli razvajeni gospodi.

Kraljica vseh gostov pa je bila baronesa Judita, ki je ta dan podala roko svojemu zaročencu. Zlatega nakitja, srebrnih sponk, svilenih nitij, dragih kamnov — vsega je bilo na Juditi v obilni meri. Vrstile so se napitnice godovnjakom, množile so se čestitke zaročencema, bilo je dovolj resnih besedi, pa tudi šale in smeja ni nedostajalo.

Našega Anzelj na pa niso zanimala jedi toliko, kolikor steklenice, v katerih se je rosila kaplja močnega vipavca in prijetnega terana. Mar mu niso bile vznesene napitnice, pač pa je težko čakal, da je bil obed končan in da je hišni gospodar povabil gospodo na vrt v senco stoletnih lip in hrastov.

Ženski spol se je zbiral v hladnici pod košatim vejevjem, moški pa so se zbrali na kegljišču. Anzelj je že premeril vse kegljišče, otipal vse kegle in strastno čakal, kdaj začne metati kroglice. Solnce je pripekalo, pa moč vročine se je izgubljala in perje na drevju se je začelo hladiti.

Pa ti možje in fantje s plemenito kožo niso igrali za laške solde, tudi ne za beneške cekine. Odlikovali so se v izvirnosti dobitkov, v ne-

navadnem metanju krogelj in v visokih stavah. Dolenjsko vino je bilo v lepih lončenih majolkah kegljavcem na razpolago in gostje so hlastno segali po kupicah. Anzelj se je osobito razvnel in vedno bi bil rad stavil.

„Kaj stavite za take malenkosti? Baron Danijel, danes je tvoj god! Zastavi polovnjak vipavca, jaz zastavim svojega najboljšega konja.“

„Velja!“ odgovori hišni gospodar, prezirljivo smejoč se hamlijastemu Anzeljnu.

Priznali so vsi, da je rojski vitez neprekosljiv kegljavec. Kroglja ga ni rada preslepila. Zato pa je bil Anzelj predrzen v stavah in baron je računil le na vinjeno glavo rojskega samca.

Stavila sta na prvi keglj. Danijel je vrgel sigurno, padlo je od desne pet kegljev, toda prvi se je majal, pa ni pal.

Vrže tudi Anzelj. Kroglja njegova je stekla z močnim tokom — prvi keglj je odletel s kegljišča.

„Ha, polovnjak je moj! Le pripravi se, Danijel, ves Mokronog povabim nocoj na vipavca v tvoji kleti!“

Dame so prihajale iz hladnice in se zbirale ob kegljišču.

„Anzelj, ti si prijatelj konj. Moj šarec ti je znan. Vreden je tvojih štirih. Udariva! Kdor podere več kegljev od prvega, tistega je stava.“

„Bog in žalostna Mati božja z gore! Nikar, oče! Anzelj je rojen na kegljišču,“ svari svojega soproga gospa Katarina.

Najstrašnejši sovražniki socialnih demokratov, — med našimi slovenskimi jih je že nekaj temeljito preštudiralo Gradiško! — so seveda policaji, orožniki in vojaki. Ti vrage stražijo raj, da rdeči noter ne morejo.

Ko bi vendarle enkrat rdečkarji odprli ta raj enakopravnosti in moderne kulture, koliko časa bo li trajal? Samo toliko časa, da bodo lenuhi počrli, kar so pridni kmetje pridelali. Potem se bo začel izvajati drugi del enakopravnosti: Nekateri bratje bodo utopljeni v potokih krvi, drugi se bodo pa utopili v potokih špirita. Tako svet ne bo več solzna dolina, ampak — rdeči raj! Brž nato bo pa prišla vnovič, kakor po vsaki revoluciji, črna reakcija, to je ljudje, ki bodo ostali še živi, bodo zopet začeli misliti z opranimi možgani.

Če je za rdeči raj Bog človeka ustvaril in če je to razumnega bitja cilj, to je nekaterim drugo vprašanje, imelo bi pa biti prvo. Premišljevanje tega vprašanja prinaša trdno prepričanje, da krivi nauki socialne demokracije nikdar ne povedejo delavstva v svobodno bodočnost, ampak le nauki Kristusovi, izpolnjeni v življenju. Kristus vodi v prostost in je ljudem odprl pravi raj, Kristan pa vodi v sužnost in odpira z rdečim rajem že na zemlji — živ pekel.

DOPISI.

Cerklje. Nad vse slovesno se je izvršila zadnjo nedeljo otvoritev „Ljudskega Doma“ v Cerkljah. Lepo vreme je privabilo veliko množino ljudi v prijazne Cerklje. „Ljudski Dom“ je bil krasno ozaljšan. 33 velikih majev so postavili fantje in moške kljub temu, da je sedaj čas velikega dela. Ves prostor pred „Domom“ je bil okusno prepleten z vencmi. Došla društva so se zbrala zunaj vasi in so z Domžalsko godbo na čelu odkorakala proti „Domu“. Pozdravili so društva domači g. župnik, g. župan, zastopnik „Izobraževnega društva“ in Marijina družba. Nato je izprevod šel v cerkev, kjer je imel č. g. dekan Koblar krasen cerkveni govor. Po cerkvenem opravilu se je vršil obhod, v katerem smo opazili 6 zastav in nad 100 Orlov v kroju in 84 deklet v pehah. Očarani so bili gostje, ko so stopili v veliko dvorano „Doma“, kjer je g. dekan blagoslovil novi „Ljudski Dom“. Na prostem so govorili in navdušeno proslavljali velepomembni dan g. Ivan Podlesnik, g. drž. poslanec Fr. Demšar, g. drž. poslanec Evg. Jarc, g. dež. poslanec Zabret in naš rojak č. g. šentpeterski župnik Petrič, ki je iz Ljubljane pripeljal seboj 40 Orlov. — Tudi popoldanska veselica se je vršila v najlepšem redu. Veselje je žarelo ljudem z obraza. Počastil nas je s svojim obiskom popoldne tudi g. okrajni glavar Schitnig in veliko družega občinstva. „Ljudski Dom“ je odprt. Bog daj za uspešno delo svoj blagoslov! Prisrčna hvala vsem, ki so pripomogli, da se je slavnostna otvoritev tako lepo izvršila!

Podbrezje. Veselica kat. slov. izobr. društva je prav dobro uspela. Z lepimi dobitki so bili vsi zadovoljni. Za čisti donos je kupilo društvo novi čistivnik za žito. — Zgradba novega šol-

skega poslopja dobro napreduje. Še bolj kot nove šole smo potrebni vode. Načrte za vodovod imamo že; gg. naši poslanci, nastopite odločno, da se prične kmalu graditi! — Naša dekliška Marijina družba je napravila izlet na Bled dne 4. t. m. Po cerkvenem opravilu v cerkvi na otoku se je veselo zabavala ob vožnji po jezeru. — Dne 8. julija t. l. je umrla v Dolenji vasi Ivanka Štular iz Marijine družbe. Njene tovaršice so jo spremile k zadnjemu počitku. Pogreb njen je bil zelo lep.

Iz Tržiča. V Tržiču je utonil štirileten sinček Viktor žagarja Kambiča. — V četrtek pa je imela ljudska šola pod vodstvom obeh č. g. kaplanov, gdč. učitelj in enega gospoda učitelja svoj izlet v Velesovo, katerega se je udeležilo 76 dečkov in deklic. Z jutranjim vlakom so se odpeljali do Kranja in odtod so nastopili pot v Velesovo ter se zvečer zadovoljni vrnili. Med otroci je zavladovalo velikansko veselje, zlasti ker so za mal denar 40 vinarjev toliko lepega in koristnega videli. — Ponovljene občinske volitve za prvi razred bodo v torek, dne 23. t. m. Pri zadnjih volitvah je bil izvoljen v tem razredu 1 Nemec in 5 Slovencev.

Iz Kroke. Dne 4. t. m. pred praznikom slovenskih apostolov sv. Cirila in Metoda so zažgali tukajšnji člani „Slov. Straže“ velikanski kres na vrhuncu gore, ki se je videl po vsem Gorenjskem. Vsa čast zavednim Kroparjem!

Iz Leseca. (Značaj se je pokazal.) Pa ga nima Kranjska dežela župana, ki bi znal tako lepo igrati vlogo klerikalca in liberalca, kakor naš presladki g. župan Ivan Žark. Pri zadnjih občinskih volitvah je velik del pristašev napredne stranke odločno nastopil proti njemu in mu je hotel izpodnesti županski stolček. V tej stiski se je zatekel g. župan h klerikalcem, se delal njihovega pristaša in jih milo prosil pomoči. S pomočjo klerikalcev je ostal župan v Lescah. Da bi klerikalce še bolj premotil, strahovito hvali naša poslanca Pogačnika in Pibra in se udeležuje njihovih shodov. Shod zaupnikov liberalne stranke v Ljubljani zadnjo nedeljo pa je pokazal, da je ta klerikalni župan obenem tudi zaupnik liberalne stranke. Šel je v Ljubljano in tam je bil ves srečen, da je smel sedeti v družbi visokih liberalnih gospodov in se smel dotikati njihovih frakov. Njegov obraz je žarel veselja in svoj grošek je milostno daroval za „narodni sklad“. Dobro si ga bomo zapomnili in ob svojem času z njim pošteno obračunali. Somišljenike S. L. S. pa opozarjamo, naj bodo zelo previdni v svojih besedah, kadar bode v bližini naš sladki in značajni oče župan.

Z Jesenic. Zadnji četrtek je bila tukaj komisija zaradi zgradbe nove šole šestrazrednice. Zjediniili so se vsi navzoči za to, da se zgradi krasno novo šolsko poslopje blizu kolodvora za 240.000 K.

Naš cesar je še krepak. Zadnjo soboto je šel na lov in je ustrelil dvanajstletnega jelena.

Štajerski deželni zbor utegne začeti v jeseni delovati, ker so vsled odločnega nastopa katoliških slovenskih poslancev Nemci vsaj nekoliko postali prijenljivi in pripravljeni Slovincem kaj dovoliti. To pa zopet ni vseh slovenskim liberalcem na Štajerskem, ki so doslej neprenehoma godli, da se z obstrukcijo dela neizmerna škoda Slovincem. Zdaj so namreč naenkrat ti tihi ne-

voljni, ker se naši pogajajo z Nemci zaradi delomožnosti v deželnem zboru, in govore o konubinatu z Nemci. Liberalci so res hudobni, pa štajerski še posebno. Če je kakšen liberalec še pošten, se mora sramovati, da pripada tako podli stranki.

Na Bledu bo preživel svoje letošnje počitnice Trnka, avstrijski minister za javna dela.

Baron Schwegel je odložil mandat kranjskega veleposestva v kranjskem deželnem zboru. Za predsednika kluba so veleposestniki izvolili grofa Barbota in za namestnika grofa Margherija. S Schwegelnom se loči iz javnega življenja mož, izredni gorenjski talent, ki bi bil lahko domovini veliko koristil, ako bi ga čudne okoliščine ne bile zavedle v Slovincem nasprotno strujo.

Na Dunaju je bilo dne 8. t. m. posvetovanje skupnega ministrstva, na katerem se je govorilo o pripravi za delegacije in o skupnem proračunu za l. 1913. Skupni vojaški proračun za l. 1913 bo znašal 400, za mornarico pa 150 milijonov kron. Vojni minister je obširno poročal, da bo treba napraviti nove topove iz jekla, ker so boljši, kakor sedanji, ki so iz bronu. Zunanji minister grof Berchtold je povdarjal, da se morajo podpirati zahteve vojne uprave, ker so resni dogodki mogoči na Balkanu. Zaradi tega je vojni minister Auffenberg zahteval še 30 milijonov kron za prihodnje leto, kar je pa ministrski svet odklonil. Stališče vojnega ministra je vsled tega baje omajano. Na borzi so padli vrednostni papirji, n. pr. Škodove akcije.

Za prevoz mleka je draginjski odsek državnega zbora priporočil znižanje železniških tarifov. Železniškemu ministrstvu je posebej priporočil, naj se opremijo vozovi za prevoz mleka z ohlajevalnimi pripravami in da naj se tudi voznina praznih posod za mleko za polovico zniža.

Velik shod jugoslovanskega dijaštva bo prihodnji mesec v Ljubljani. Poleg slovenskega dijaštva se bo udeležilo shoda okoli 600 hrvaških dijakov, vsi katoliško-narodne misli.

90 milijonov kron posojila najame češka dežela. Deželni odbornik dr. Urban je dejal pri seji 6. t. m., da je posojilo neizogibno potrebno. Kranjci smo daleč zadej glede dolgov!

Češki agrarni poslanci imajo zvezu z industrijalnimi Mladočehi in se premalo brigajo za druge agrarne stranke v zbornici. Odtod prihaja hladno razmerje naše slovenske delegacije proti češkemu agrarcem, dasiravno bi vsakdo pričakoval, da mora z ozirom na skupnost interesov to razmerje biti najpristranejšje. Razburjenje zadnje seje se je sicer pleglo, ali če hočemo priti do stalnega prijateljstva, treba na eni strani vedno imeti ozirom na pravičnost, na drugi strani se pa varovati vsega, kar napravi pretirano razburjenje.

V Lvovu je izmed 100 občinskih odborikov 86 odložilo svoje mandate. Ker je tedaj sklepčnost nemogoča, je bilo poverjeno vodstvo občinskih poslov dosedanjemu županu in obema namestnikoma.

Dunajski mestni svet je postal zelo nestrpen v narodnem oziru. Sklenil je zanaprej sprejemati v mestne službe samo tiste moške, ki so pri zadnji ljudski štetvi zapisali nemščino za svoj občejavni jezik.

V Budimpešti so zadnjo soboto zaprli poslanca Kovača, ki je napravil atentat na predsednika Tiszo.

„Pusti ga, mama, odvrne ji Izabela, njena hči, saj veš, da mu bo oče moral vrniti konje.“

V tem pa je hišni gospodar šel pogledat na konec kegljišča, koder je fantu postavljaju nekaj zašepetal.

Kroglice so že tekle po gladki ilovici. Vsak trikrat sta smela vreči, Ernst in Anzelj. Anzelj je zadel prvega že pri drugem lučaju, a Ernst niti tretjič ne. Anzelj je spet dobil stavo. Veselja je vriskal, da so se mu smejali hlapci na dvorišču. Ponosno je hodil okrog dam, ki so mu častitale.

Strast je rasla. Vino je gredo. Dame so želele, da bi še kdo drugi staval, ne samo Anzelj. Pa hišni gospodar je namežiknil svoji soprogi in spet stopi pred rojskega barona Anzeljna ženin Franc pl. Rajsing, visok človek, uljudnega kretanja in naglih besedi, rekoč:

„Gospod baron! Jaz zastavim svojo kočijo, ki ste jo videli na dvorišču, s konji in opravo vred, tako da pojdem peš domov, če izgubim stavo. Vi pa zastavite svoje štiri konje z današnjim dobljenim šarcem vred.“

„Velja, gospod Franc pl. Rajsing! Tudi ko bi nevesto zastavili, poizkusim se z Vami.“

„Kaj boš ti nevesto zastavljaj, ki jo nimaš!“ zavrne ga užaljena sestra, domača gospa.

„Nevest pa toliko, kolikor je jagod na molku kostanjeviškega patra.“

Moški so se smejali, ženske pa so užaljene odhajale.

„Gospod baron, keglji stojé! Vi vržete prvi.“

„Ne, Vi vržete prvi, ker ste ponudili stavo.“

Tako je stara navada pri kegljavcih že od tistih časov, ko je oče Jakob kegljal z glavami svojih sinov.

„Oče Jožef z glavami svojih bratov, bi bil moral reči,“ popravlja ga posmehljivo hišni gospodar.

Anzelj ga pogleda izpod očij in takoj je srd zrasel v njegovem srcu.

To pot Rojskemu ni bila sreča mila. Juditin ženin je zatočil kroglico nalahko, pa varno. Kar zarožljalo je in osem kegljev je zaropotalo po tleh.

Zaiskrile so se oči Anzeljnu, zaklel je tako grdo, da je odpodil zadnjo damo od kegljišča. Divje je gledal, da je ostale kegljavce minilo veselje do kegljanja. Le baron Danijel je obdržal ravnodušnost. Vedno smejoč se na tihem, je hrabil goste:

„No, še eno stavo. potem pojdemo na malico v grad.“

„Dobro, samo še eno. Jaz moram oditi,“ potrди graščak Ernst, brat hišnega gospodarja.

„Ker ste mi pobrali konje, zastavim še hlapce,“ brž izpregovori Anzelj, željan maščevanja. Obrnil se je proti Danijelu.

„Kajne, z mano bi se rad poizkusil?“ izpregovori hišni gospodar. „Ker ima moje hčere ženin tvoje konje, naj ima še tvoje hlapce. Toda metal bom jaz in če dobim stavo, podarim ženinu hlapce.“

„Velja, prijatelj! Ti govoriš tako, kakor bi imel hlapce že v malhi. Le počasi! Koliko pa boš ti zastavil?“

„Jaz zastavim dva kmeta v Lakencu, Jamnika in Kamnika.“

„Zastavi mi rajši dva kmeta na Drami.“

„Velja!“ pravi Danijel, skoro želeč, da bi bila stava že pri kraju. Anzelj je bil zamišljen, pa ravnotežja ni izgubil. Kar spet stisne ustnici, oči izbuli, pa reče:

„Dobro! Dva kmeta na Drami. A izbiral jih bom jaz.“

„Le ti ju izberi, katera dva hočeš, saj tvoja dva hlapca sta taka, da jih je treba iskati. Pa privoščil bi jih svojemu svaku.“

Težko je čakal Danijel konca stave. Poučil je bil svojega fanta, kako naj položi tenko trščico pod keglje, preden bo on metal kroglo. Namen se mu je posrečil, pa ne popolnoma.

Kegljala sta stavca na vseh devet kegljev. Metala sta, da se je solnce že bližalo zemlji.

Rojski baron je vrgel trikrat. Keglji so ropotali, leteli so čez desko na travo. Pa vselej jih je postavljaj spet postavil na svoje mesto.

Začne hišni gospodar. Žazene kroglice samozvestno. Kroglica se je nalahko zadela ob prvi keglj, ki je padel na damo in keglji so drug drugega podirali, da so nazadnje vsi popadali. Kako je padla zadnja dama, niso mogli dognati. Eni so bili mnenja, da je padla vsled tresenja tal, drugi so spet vzrok padca iskali v začaranju. Največji strokovnjak na kegljišču je bil vendarle Anzelj. Kmalu je pod padlim kegljem opazil trščico in sumiti je začel, da je postavljaj pripomogel k njenemu padcu.

Novičar.

Vstaja v Albaniji. „Švenja Puce“ se imenuje odbor, ki vodi albansko vstajo. Italijani vstaje podpirajo s puškami in streljivom. Črno-gorci so bolj nevtralni. Vojni minister je pa ukazal, da naj se precej vpokliče 12 brigad redifov iz okrožij Solun, Monastir in Kosovo, da se pošljejo proti Albancem. Avni Bei, vodja Albancev, je izdal na prebivavce Kruja razglas, v katerem pravi, da se je vstaja pričela radi tega, ker dela vlada Albancem krivice. Armadna kora v Carigradu in v Smirni sta pa zadovoljna s programom vstajev v Monastirju. — Dne 9. t. m. je zopet 7 častnikov iz carigradske garnizije ušlo k vstašim v Monastir. Pri Kruji je bil boj vstašev s turškimi četami. Turki so imeli velike izgube. Miriditi so napadli med Krojo in Lešom vojaški transport in dobili v roke 8 strojnih pušk in 10.000 patronov.

Italijanski begunci. Zadnje čase so prav prično začeli italijanski vojaki dezertirati. Večinoma se zatekajo na Tirolsko. Vzrok je poleg slabega ravnanja od strani častnikov tudi to, da se boje iti v Tripolis.

Italijansko-turška vojska. Turški poveljnik pred Tripolisom je ukazal častnikom in vojakom priseči, da se bodo dalje vojevali, tudi ko bi se sklenil mir. — Nemčija in Rusija nameravata staviti načrt, kako bi se vojska končala. — Odstopil je turški vojni minister Mahmud Šefket. Bal se je izvesti zakon, ki prepoveduje častnikom, baviti se s politiko. Po 12 urnem hudem boju so Lahi premagali Turke pri Misrati. Turki in Arabci so izgubili 200 mrtvih in več ranjenecv. Turki so imeli 9 mrtvih in 21 ranjenih. V Misrati so Lahi razvili svojo zastavo. Mesto šteje 14.000 prebivavcev.

Nazadovanje v Parizu. V pretekli polovici leta je bilo v Parizu rojenih 24.629 ljudi, umrlo jih je pa 25.758.

Hvalevredno. Župani treh francoskih mest so prepovedali kinematografom predstavljati scene iz življenja hudodelcev, ker te posebno na mladino slabo vplivajo. Na Francoskem so prišli do spoznanja, pri nas bi bilo pa tudi želeči, da pridemo.

Portugalsko. Vodja monarhistov Konceiro je udrl s 550 možmi na Portugalsko, pa so ga vladne čete premagale. Ubitih je bilo 62 monarhistov, 97 ranjenih, nad 200 ujetih in drugi razkropljeni.

Na Portugalsko je vdrlo nekaj monarhistov iz Španije. Njim so se pridružili nekateri prebivavci. Poslali so proti njim vojaštvo in pri Chavezu so bili monarhisti premagani. Močan oddelek monarhistov je oblegel Valencijo in se polastil kolodvora.

V Zedinjenih državah Amerike bo v jeseni volitev novega predsednika. Volivcev bo nad 20 milijonov. Dve glavni stranki se borita za to, da bi zmagali s svojim kandidatom. Pri kongresu v Baltimoru je dobil demokrat Wilson največ glasov in ima precej upanja, da bo zmagal, ker je republikanska stranka razdelila svoje glasove na dva kandidata: Tafta in Roosevelta. Ker je Taft proti volji Roosevelta na kongresu v Cikagu dobil večino republikanskih glasov, se je pa Roosevelt razglasil za samostojnega kandidata. Vsi kandidati povdarjajo, da hočejo odpraviti draginjo posebno s tem, da se zniža carina.

„To je sleparija! Nič ne velja! Zadnja dama ni sama padla,“ vpije kakor norec baron Anzelj. „Kdo to pravi? Dokaži!“ odgovarja mu domači baron. „Ali je morda kdo fanta videl, da je sunil kegelj z nog?“

Vsi so rekli, da tega ni nihče videl.

„Le pojdimo pogledat!“ reče Anzelj in hiti na konec kegljišča. Postavljač se je držal resno, mirno.

Vsi so prihiteli za Anzeljnom.

„Aha, kaj pa je to?“ popraša Anzelj in pokaže z roko na trščico...

„Ti si slepar!“ nadaljuje Anzelj, „goljuf, ki si podkupil fanta!“

Domači baron udari Anzeljna za uho. Začne se pretep in divje vpitje. Eni vlečejo Danijela v stran, drugi Anzeljna. Tudi nekatere dame so na močno vpitje prihitele blizu. Anzelj seže ves razburjen po nož...

Dame se prestrašijo in obupno zakriče, možje skočijo, da bi udržali Anzeljnovo roko...

Bilo je prepozno —

Anzeljnov nož je običal v goltancu barona Danijela... Kri je brizgnila iz vratu in gospodar se je zgrudil na tla med podrte kegle...

Morivec Anzelj je pobegnil proti hosti s krvavim nožem...

Pol ure pozneje je baron Danijel izdihnil svojo dušo v naročju svoje soproge. Dalje prih.

Deželni zbor kranjski bo v prihodnjih dneh imel kratko zasedanje. Na dnevnem redu bo zakon o šolskem nadzorstvu, cestne zadeve, deželna elektrarna in odškodnina za kanale.

Na shodu zaupnikov narodno-napredne stranke se je prežvečilo isto, kar je zadnji čas prinašal „Slov. Narod“. Dr. Tavčar je obiral državnega pravdnika, ki se ne drži v službi dostojnosti in predpisov kazenskega postopanja, ter zaslužnjene dež. preds. eksc. barona Schwarza — in navzoči uradniki so prikimali! — Dr. Ravnihar je podal posnetek svojih dolgočasnih dopisov v Dunaju. Dr. Triller je pa povedal, da je Šukljeva brošura zgolj izvor osebne maščevavnosti in tedaj tudi toliko vredna, in da je Šuklje brez pomisleka prodal svojo politično preteklost za fotelj deželnega glavarja Druge „podrte kozolce“ napredne stranke bomo osvetlili pri priliki. Glavna moč stranke se je pokazala, kakor smo že naprej povedali, v pijači in razposajenosti, ki je trajala popoldne in potem celo noč.

Politična četverka v obleki prosvete. Na zaupnem shodu v nedeljo liberalci v tretji resoluciji priznali veliki pomen prosvete za politiko. Našteli so kot „naša“ prosvetna in obrambna društva, katerim je posvetiti osobito pažnjo, in ki so tedaj v resoluciji debelelo tiskana, ta-le društva: Sokolstvo, Družbo sv. Cirila in Metoda, Branibor in Planinsko društvo. Za Sokolstvo pravi „Dan“, da bo premagalo „klerikalizem“ na Slovenskem, obenem pa trdi, da bo prihodnje leto dežela, — o kateri se vpije, da je že čez glavo zadolžena in da so vse podpore požrli razni župniki, klerikalni veljaki in drugi klerikalni podrepaniki — prisiljena podpirati Sokolstvo, ker bo to društvo obhajalo v Ljubljani neko slavnost. — To je naravnost izzivanje naše stranke! Treba bo res od naše strani nekoliko več pažnje posvetiti zgoraj navedeni četverki, katero so liberalci vpregli v svoj politični voz. Pa kmalu, da ne bo prepozno!

Narodni ponos. Liberalni listi kvasijo, kako po krivici je bil tožen — čujte in strmite! — „ne samo Ribnikar, ampak ves slovenski narod,“ in da klerikalci ne bodo več denuncirali, če si bo upal kdo izraziti pokazati svoj narodni ponos. Ta je pa lepa! Kaj li razumejo liberalci pod narodnim ponosom? Kdo ga je izrazil pokazal? Ali je kakšen liberalec potrdil, da je bil Ribnikar kriv pobijanja šip na nemški kazini? Ali ni nasprotno pri obravnavi dokazala le nemška gospa Göbel, kaj je Ribnikarjem narodni ponos? Zato piše „Dan“: „Narodnost nam mora biti nekaj čisto drugega, kot povdarjanje, da smo Slovenci, da moramo ljubiti svoj narod in domovino.“

Še par vencev na Aškercov grob. Glasilo amerikalnih svobodomiselscev, list „Glas Svobode“, v katerega pišejo odpadniki od vere, je položil Aškercu kot značaju na grob venec s temi besedami: „Virgel je Aškerc ovratnik v kot in bil je prost farških spon! Vso čast značajnemu možu, ki se ni uklonil klerikalno-katoliškemu hinavstvu. Pokazal je svoj značaj v toliki meri, da je malo duhovnikov, ki bi bili vredni prah obrisati raz njegovih čevljev. Aškerc je bil ves čas svojega bivanja v Ljubljani marljiv čitatelj „Glas Svobode“ in nam je poslal spev za slavnostno število.“ — „Dan“ priporoča v naročitev katoliški veri najbolj sovražni list in pravi: „Svobodna Misel“ je edina protiklerikalna in protikatoliška slovenska revija, katere sotrudnik je bil umrl Aškerc. Enako priporoča ta list tudi „Slov. Narod“, ki piše: „Vsi, ki tega še niso storili, naj se naroče na „Svobodno Misel“, katere pristaš je bil Aškerc in ki je pisana v njegovem duhu.“ — Zdaj tedaj razumemo, zakaj so bili liberalci tako divji, ko so izvedeli, da je usmiljenka umirajočemu Aškercu dala v roke znamenje Križanega. Ni več dvoma, liberalci so postali popolni bogotajci! In ta brezverska druhal hoče biti voditeljica našemu vernemu narodu!

Škandal in sramota! „Dan“ je bobnal, da naj Ljubljancani zmagoslavni „Sokolom“, ko se povrnejo v Ljubljano, izobesijo zastave. Toda le pet zastav je viselo v celi Ljubljani na čast slavnim Sokolom. „Dan“ je nato po pravici očital prvakom naroda: propalost narodnega ponosa in narodne zavesti, strahopetnost in neodločnost, ter je zagrozil, da bo prihodnjič brez pardona po imenih navedel vse, ki bodo pri takih prilikah delali „Sokolom“ škandal in sramoto. Res zanimivo! Prej je „Dan“ kvasil, da bo brat Vidmar premagal vse klerikalce, zdaj pa še liberalcev ni mogel prepričati, da je treba izobesiti zastave.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda zida novo šolo v Trstu. Pri zgradbi te šole so si liberalci in rdečkarji skočili v lase. Soc. demokratje niso pustili delati članu N. D. O. Strokovni tajnik N. D. O. je ukrenil, da je bilo aretiranih pet soc. demokratov. Nato se je vsul predenj cel škaf malte. „Dan“ se hudoje, da podjetnik stavbe deželni poslanec Martelanc drži z rdečkarji in

da vodstvo Cirilmetodove družbe mirno trpi napade na narodno delavstvo.

Na občnem zboru „Dramatičnega društva“ v Ljubljani je predlagal dr. Triller, da naj se opusti letošnja gledališka sezona, ker se kaže ogromen primanjkljaj in ker hoče deželni odbor imeti nadzorstvo nad igravci. Dr. Tavčar je predlagal, da naj se poizkusi še z eno sezono, da se ne bo moglo očitati narodno-napredni stranki, da je ubila gledališče. Rdeči odbornik E. Kristan je pa naznanil, da je prečital 80 iger, a jih niti pet ni našel, katere bi mogel deželni odbor potrditi. Odtod se vidi, kako prav ima deželni odbor, ko noče dajati deželnega denarja za umazanosti, katere ima „Dramatično društvo“ pripravljene za svoj repertoar.

Nesramno početje rdečkarske bande. „Zarja“ se hudoje nad poslanci S. L. S., ker so glasovali za brambne predloge. Toda rdeča tetka naj se nikar preveč ne razburja. Poslanci so bili dolžni to storiti ljudstvu, katero zastopajo. Ali ni velevažna pridobitev za naše kinečke sinove dveletna vojaška služba? Ali niso velika pridobitev ugodnosti, ki jih je v zakon postavila vojaška oblast glede raznih olajšav ob času žetve, za sinove revnih, bolnih staršev i. dr.? Najbolj smešna in rekli bi naravnost osudna je gonja proti našim poslancem od tistih sodrugov, ki so v zbornici sami po osekah naganjali druge poslance, naj hitro sprejmejo novo vojaško postavo, češ, da je to vprašanje že popolnoma dozorelo. Ko so poizkušali rusinski poslanci nekoliko zadrževati z obstrukcijo ta predlog, tedaj so bili rdečkarji tisti, ki so padli v svojem časopisju po teh poslancih in jih jeli psovati. Ker so rusinski poslanci prenehali z obstrukcijo in tudi glasovali za vojaško postavo, tedaj pa zopet kolnejo rdečkarji nad njimi. Tako nespametne in lopovske stranke je ni na svetu, nego je rdeča revolucionarna internacionala.

Na Dunaj vabi že sedaj socialna demokracija svoje sodruge na shod, ki bo v letu 1913. V „Zarji“ roti svoje poslušne backe, naj se prično oglašati za ta shod že sedaj. Značajni so pa ti rdečkarji! Kako so zabavljali in se repenčili po „Zarji“ radi evharističnega shoda, ki bo v septembru na Dunaju in katerega se bo udeležil sam presvitli cesar. Svojega poslanca Breiterja so poslali v boj v državni zbornici proti temu shodu. Sedaj pa ti brezverci sami vabijo na svoj shod! Ali ne bo sodruge pot na Dunaj nič stala, ali bodo na Dunaju mag zastonj jedli in pili! Mi ne branimo izleta socialistom, grede naj magari z Etbinom v Ameriko, toda isto svobodo zahtevamo. kakršno si prilastujejo rdečkarji, za evharistični shod, na katerega vabimo Slovence, da se ga udeleže v mnogobrojnem številu, ker je še čas za priglasitje do 15. t. m. Naj se brezverska stranka nič ne briga! Opravili bomo brez nje. Dolgi, židovski nos naj vtakne v svoje zadeve.

Nekaj za Štebika. „Zarja“ piše, da v Zagrebu policija konfiscira vsak članek v ondotnih listih, ki poročajo neugodno o slovenski klerikalni stranki, zlasti pa zatira vsako kritiko o dr. Šušteršiču. Urednica Štebi mora imeti rdečkarje za zelo naive, da jim kaj takega prepíše iz „Tagespošte“. Sicer je pa tudi sama tako nevedna, da je pri občinski volitvi Predvorom vedno tiščala, da hoče osebno voliti, dokler ji niso pokazali vrat.

Abiturijentje kranjske gimnazije prirede jutri zvečer ob 8. uri v „Ljudskem domu“ v Kranju veselico, da se poslove od občinstva, med katerim so bivali vrsto let. Na sporedu je: 1. Koračnica (svira orkester). 2. Govor (abiturijent Tavčar). 3. Kovačev študent, spisal Kovačič, uglasbil Vodopivec (spevoigra s spremljevanjem klavirja in orkestra). 4. Tamburaški zbor. 5. Izgubljeni cvet — Fr. Juvanec (poje mešan zbor). 6. Prosta zabava (godba, moški in mešani pevski zbori, prodaja cvetic, vožnja po zrakoplovu itd.). Veselica se bo vršila pri vsakem vremenu in pri pognjenih mizah. Skrbjeno bo za jedi in pijačo. Vstopnina je 40 vinarjev za osebo. Upamo, da bo občinstvo z veseljem pohitelo jutri zvečer v „Ljudski dom“.

V c. kr. okrajni šolski svet ljubljanske okolice sta bila od učiteljstva na okrajni učiteljski konferenci izvoljena Slomškarja dež. poslanec Jernej Ravnikar, nadučitelj na Viču, in nadučitelj Lavtižar iz Spodnje Šiške. Živel, zavedni volivci in volivke! Med učiteljstvom se dela dan.

Matura na gimnaziji v Kranju se je izvršila v sredo. Izmed 11 osmošolcev jih je bilo pripuščenih k maturi 9, ki so vsi napravili z dobrim uspehom. Maturu so naredili: Joško Jereb z Brnika, Franc Koselj iz Zadrage, Anton Oblak z Brda, Franc Podrekar iz Kranja, Primož Simončič iz Moškrinja, Ignac Šilar iz Zasipa, Joško Šilih iz Celja, Vinko Tavčar iz Tržiča in Nace Zupan iz Leš.

Konec šolskega leta. Na I. drž. gimnaziji v Ljubljani je bilo koncem leta 654 dijakov in 23 dijakinj. Izmed teh je 675 Slovencev, 2 Nemca, 3 Hrvatje in 2 Čeha — Na II. drž. gimnaziji pa je bilo 397 učencev. Slovencev 385, Hrvatov 5,

Dober tek!

Imamo zdrav želodec in nas ne tišči v želodcu, nimamo več bolečin, odkar rabimo Fellerjeve odvajajoče Rahbarbera kroglice z znamko Elsakroglice. Povemo Vam iz lastne izkušnje, poizkusite jih tudi Vi, uredijo odvajanje in pospešujejo prebavljanje. 6 škatlic franko 4 krone. — Izdelovatelj lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg štev. 264 (Hrvatsko).

Čehov 6, Nemec 1. — Na c. kr. višji realki v Idriji je bilo 186 učencev, med temi 11 privatistinj in en privatist. Slovencev je 118, en Čeh in 5 Nemcev. — V Novem Mestu je bilo 279 učencev, med temi 7 privatistinj. — V zavodih sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano je bilo 290 učencev, med katerimi je le en Hrvat, drugi so vsi Slovenci. — V Celju je bilo na višji gimnaziji 309 dijakov in med njimi je samo 73 Slovencev. Na slovenski nižji gimnaziji pa je bilo 169 učencev.

Strela je udarila v četrtek popoldne okrog 4. ure v hišo Janeza Nagliča v kokrskem predmestju v Kranju. Takoj nato je prišel mož domov in je ogenj pogasil. Zgorelo je le par predmetov. Strela je precej močno razbila streho in je naredila luknjo v stropu. — V torek popoldne je strela udarila v neko hišo v Idriji in jo užgala. — V Poljanski dolini je hudo treskalo v četrtek zvečer. Strela je udarila v Čudetov hlev v Srednji Vasi, ki je pogorel. V Poljanah je treščilo v pošto poslopje. — V Šenčurju je strela udarila v kozolec Jožefa Erzarja, ki je deloma pogorel. Na polju je strela ubila Ivano Trdan, ki je zapustila moža in sedem otrok.

V Domžalah je bil v nedeljo sestanek kolarjev, ki je bil dobro obiskan. Na sestanku sta govorila: g. Kregar, predsednik Obrtno-pospeševavnega urada, in g. ravatelj ing. Remec. Sklenilo se je, da se napravita letos pozimi dva kolarska tečaja, eden v Domžalah in eden v Ljubljani. Tečaja bo vodil strokovni učitelj z Dunaja. Kolarski mojstri, ki se žele udeležiti tečaja, naj to pismo naznanijo Obrtno-pospeševavnemu uradu v Ljubljani.

V Dolenjem Logatcu so se liberalci pritožili proti občinskim volitvam, ker so dobili samo tri odbornike v prvem razredu. Vlada je razveljavila prvi razred. Pri ponovljenih volitvah za prvi razred pa so liberalci obdržali le še enega odbornika, S. L. S. je pa napredovala za dva, tako da jih ima sedaj v vseh treh razredih 17.

† Dr. Karel Štrekelj, vseučiliški profesor v Gradcu, je umrl dne 8. t. m. Najbolj je zaslovel med Slovenci pokojni profesor po zbirki narodnih pesmi, katere je izdala „Slovenska Matica“. Zadnji čas se je pečal z zgodovino razvoja slovenske slovnice in jezika.

V Ljubljani so jezuitje poleg svojega samostana začeli zidati novo veliko cerkev na čast sv. Jožefu, ki bo 54'90 m dolga in pri kupoli 25'60 m visoka. Zraven svetišča bo kapela za Marijine kongregacije. Cerkev bo zidana v romanskem slogu. Načrt je napravil benediktinec pater Anzelm Werner. Slovenci časte sv. Jožefa in bodo nove cerkve veseli.

„Živinorejska zadruga“ na Holmcu pri Mengšu je kupila v Šmarci malo, opuščeno tovarno, v kateri bo izdelovala naravne sadne brezalkoholne pijače. Ta korak je vse hvale vreden in želeli bi bilo, da bi se takih tovarn za pametno uporabo sadja veliko napravilo na slovenski zemlji, ker bodo ti naravni sadni izdelki izdatno omejevali preobilno uživanje alkoholnih, zelo dragih in zdravju škodljivih pijač.

Predoslje. V četrtek popoldne je razsajala pri nas med tretjo in četrto uro huda nevihta; in v tem je udarila strela v Golčev kozolec, ki je bil napolnjen z mrvo in žitom. Nekaj minut prej sta nehala skladata rž oče in sin. Požar je do malega uničil ves kozolec in kar je bilo v njem zloženega. Domača požarna bramba je v največjem naliivu hitela na pomoč in kmalu pogasila ogenj. Ob istem času je treščilo tudi v Šmajdovo hišo in je tudi gospodarja po eni strani oplazilo, vendar k sreči večje nezgode ni bilo.

Obstrelil je Franc Bernik pri Škofji Loki Janeza Kržišnika, ki je vinjen izzival toliko časa, da je dobil strel v stegno.

Hotel Dobrava je kupila na dražbi v Radovljici Terezina Kamenšek za 28.000 K.

Lepa prireja. Posestnik Peter Grašič v Strahinju je prodal zadnji ponedeljek dvoletnega zrebca in triletno kobilo za 2940 K. Od kobile je dobil vsa tri leta zapored premije, tako da je skupni znesek nad 3000 K.

Za gg. orožnike. Provincijalni odbor državnega društva orož. vpokojencev za Kranjsko in Ljubljani naznanja, da je v zadnji odborovi seji sklenil, da posreduje v slučaju, da se njega člani pri odboru za kako službo zglase. Gg. delodajavci in kolegi se prosijo, da se obrnejo na društvenega blagajnika g. Karola Pirmana, Hrenova ulica št. 11 v Ljubljani, kateri brezplačno posreduje.

Tvrška Singer Ko., deln. družba šivalnih strojev, podružnica v Kranju, namerava, kakor čujemo, v kratkem privedi v Kranju brezplačni učni tečaj za umetno vezenje na izvornih šivalnih strojih, na kar se cenj. dame že sedaj opozarja.

5000 kron vreden dobiček zastopj more zadeti poleg 400.000 zlatih frankov, kdor naroči turško srečko v korist Slovenski Straži na mesečne obroke po 4 krone 75 vin. Pojasnila daje g. Valentin Urbančič, Ljubljana.

Na tedenski semenj v Kranju dne 8. t. m. je bilo prignanih: 138 glav domače govede (za r. esarja 45), 11 telet, 24 glav bosenske govede, hrvaške govede 19 in 395 domačih prešičev ter 0 domačih koz in 0 domačih ovac. Cena za kilo-

gram žive teže: za pitane vole 94 v, za srednje pitane vole 82 do 84 v, za nepitane 76 do 78 v, za hrvaško goved 76 v, za teleta 1 K — v, za pitane prešiče 0 K 00 v, prešiči za rejo 1 K 16 v. — Za 100 kg pšenice 24 K; rž 23 K; ječmen 21 K; oves 24 K; koruza 22 K, ajda 24—28 K, proso 22 K; krompir 12 K — v, fižol (rdeč) 32 K, koks 40 K, detelja 150 K, slanina 1'80 do 1'90 K, drva (trda) 18 K, drva (mehka) 10 K, maslo 3 K, jajce 6 v, seno 6 K, pšenična moka 37 v, kaša 32 v, ješprenj 23 v.

* * *

Vojaški nabori. Letošnji nabori bodo od 12. avgusta do 5. septembra.

420 modrasov so vjeli ljudje v občini Vrh na Belokranjskem.

Zapuščina ministra dr. Brafa. Svojo veliko knjižnico je zapustil dr. Braf ljudskemu seminaru češke juridične fakultete za toliko časa, da se ustanovi na Moravskem češka univerza, kateri pripade knjižnica v last.

V Rožni dolini na Koroškem je dne 4. t. m. strašna toča, debela kakor orehi, med silnim viharjem pomandrala polje, pokončala drevje in pobila okna in strehe.

V Trst je priplula ladja „Africa“ iz južne Amerike. Na ladji so našli več mrtvih podgan in se je dokazalo, da so podgane poginile za kugo. Ladjo so poslali v kvaranteno in ji potem dali dovoljenje, da je odplula.

Petdeset doktorjev. Zadnjo soboto je na dunajskem vseučilišču promoviralo 50 doktorjev, med njimi 9 gospodičin. Dosedaj toliko žensk v enem dnevu še ni postalo doktoric.

140 letnico svojega obstoja praznuje letos pošta na Dunaju.

Top se je razletel na artilerijskem strelišču blizu Budimpešte dne 8. julija. Ubitih je bilo 6 vojakov, en nadporočnik in več vojakov nevarno ranjenih. Blizu ondi sta bila navzoča nadvojvoda Jožef in Karol Albrecht, ki se jima pa ni nič zgodilo. Krogla je bila preveč nabita z ekrasitom in je razgnala top.

V Krakovu je strela udarila v zvonik Marijine cerkve in je vžgala oder na zvoniku, katerega popravljajo, pa so ogenj kmalu pogasili.

Napadi na avstrijske smodnišnice se vedno ponavljajo. Ponoči, dne 7. t. m. sta se dve osebi približali vojaškim shrambam za smodnik v Št. Vidu na Glini. Ko se na povelje straže nista odzvala, je vojak proti njima ustrelil. Napadnika sta pobegnila. Blizu ondi so našli skopano jamo, pokrito s smrečjem, kar opravičuje sum da sta nameravala napraviti atentat. Vidi se, da se plazi organizirana lopovska družba okoli naših smodnišnic in da so vojaške straže preslabe.

Aviatik Hirth v Lipskem je dosegel 6. julija višavo 4100 m — Višavo 5000 metrov pa je dosegel poročnik Mautner, ki se je v spremstvu treh tovaršev podal iz Inomosta čez Alpe v Lienz. V višini 5000 metrov so potniki občutili pomanjkanje zraka.

Šeststo kilogramov dinamita je eksplodiralo v dinamični tovarni blizu Turina in razdejalo poslopje. Več oseb je težko ranjenih, mrtvih ni nihče.

Omnibus po zraku. Ogrski letavec Zselyi in adjunkt Melcer nameravata zgraditi zrakoplov, ki bo imel prostora za 30 potnikov, in uvesti stalno vožnjo med Budimpešto in Dunajem. Motor bo imel 500 konjskih sil. Zrakoplov bo težak 6000 kilogramov in bo nad 200 metrov dolg.

Ponesrečeni zrakoplovci. Dva angleška vojaka, en častnik in en podčastnik sta padla s precejšnje višave z zrakoplovom vred in sta se ubila. — Poročnik grof De Brig se je vzdignil v višavo več sto metrov, kjer mu je odpovedal motor. Padel je na tla in je zadobil smrtno-varne poškodbe. — Letavcu Cody je odpovedal stroj. Padel je na tla in priletel ravno na eno kravo, ki jo je ubil, sam pa se je le malo poškodoval.

V Neapolju se je dne 9. t. m. podrla petnadstropna hiša in zasula 30 oseb.

V Ameriki se je na par krajih pojavila kuga. Nekaj žrtev je že zahtevala. Prebivavci za puščajo mesta, kjer se pokažejo sledovi kuge.

E 234/12

4

DRUŠTVA.

„Podružnica S. D. Z. za Gorenjsko“ bo imela svoj redni občni zbor dne 24. julija 1912 na Brezjah v prostorih ge. Gabrijelčič ob pol-enajstih dopoldne s sledečim sporedom: Poročila odbora in preglednikov; volitev novega odbora in preglednikov; slučajnosti. — Popoldne ob dveh prijateljski sestanek društvenih članov; predava lov. Ant. Leskovec: „Kako naj gremo na soc. delo med ljudstvo?“ Odbor.

Kdor slabo prebavlja mnogo trpi! Iz znanstvenih spisov kralj. medic. univerzitetne klinike v Neapolju izvemo, da se po vsakodnevem zavzivanju majhne količine naravne **Franc Jožef** ove grenčice, ako se vzame na tešče, ne samo zboljša delovanje želodca, ampak se tudi oslabelost čreves v mnogih slučajih zmanjša v toliki meri, da ni potreba vporabljanja druga zdravilna sredstva.

Damsko kolo (bicikelj)

prav dobro ohranjeno, s prostim tekom, se prav ceno proda.

Ogleda se lahko pri tvrdki **Franc Berjak** v Kranju.

234 2—1

Ivan Globočnik javlja potrjim srcem prežalostno vest v svojem in v imenu svoje soproge **Leopoldine Globočnik** in svoje hčere **Amalijske Pečar**, rojene **Globočnik**, ter svojih vnukinj **Mici** in **Hermine Pečar**, da je Bogu Vsemogočnemu dopadlo, našo iskreno ljubljeno hčerko, oziroma sestro in teto, gospodično

Mihelo Globočnik

po dolgi, mučni bolezni, prevedeno s svetotajstvi za umirajoče včeraj, dne 6. julija ponoči, ob 12. uri poklicati k Sebi v boljše življenje.

Pogreb predrage ranjke bo v **ponedeljek, 8. julija ob 5. uri popoldne** iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v tukajšnji župni cerkvi. 233

Nepozabno rajnko priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

V Kranju, dne 7. julija 1912.

Zahvala.

Za ljubeznive dokaze iskrenega sočutja povodom bolezni in smrti naše ljubljene, nepozabne hčere, sestre in tete, gospodične

Mihele Globočnik

izrekamo najtoplejšo zahvalo preč. duhovščini, posebno pa preč. g. Engelbertu Rakovcu za njegove blagohotne obiske in tolažila sv. vere v njenih zadnjih dnevih; preč. Marijini kongregaciji za častno spremstvo in darovanje krasnega venca; dalje vsem drugim darovavcem krasnih vencev in šopkov; g. dr. Edvardu Globočniku za požrtvovalno zdravniško pomoč tekom bolezni. Prisrčna hvala vsem znancem in prijateljem pokojnice, ki so jo spremili k zadnjemu počitku.

Žalujoči ostali.

Oklic.

Dne 17. julija 1912, dopoldne ob 10. uri
se bo prodajalo v Zgornji Sorici

različno manufakturno blago, krojaško
potrebščine in nekaj prodajalniške
oprave.

C. kr. okrajno sodišče v Škofji Loki, oddelek II.,
dne 9. julija 1912.

Šmartin pri Kranju.

Spisal Fr. Pokorn.

Dalje.

6.) Kapela sv. Petra (Šentpeter).

Komaj četr štiri ure od šmartinske župne cerkve je oddaljena, na samem stoječa kapela sv. Petra poleg šentpeterskega gradiča (Schrottenthurn). Kapela je prav preprosta, ima v svetišču dve gotski okni, altar sv. Petra z letnico 1768., po stenah nekaj starih slik, v ladji pa lesen strop. Žalosten spomin vzbuja tabla, na kateri beremo, kako hudo se je godilo ljudem ob času lakote. Po zelo slabi letini l. 1815. je nastala v sledečem letu lakota. Stradajočim so kuhali „rumfordsko“ juho ter jo delili s korcem, ki je na zidu obešen v spomin.

Kapela je tudi že blizu 500 let stara. Sklepamo pa to odtod, ker je en zvon iz l. 1552. in ker je tudi gradič poleg nje iz začetka 16. stoletja, pa je kapela starejša. V začetku 17. stoletja je bila kapela profanirana po luterancih pl. Siegedorfi, ki so bili lastniki gradiča in kapele. Škof Tomaž Chrön jo je razglasil za oskrunjeno, ker so pokopavali vanjo luterance. Ni se smelo maševati v njej do 4. majnika 1645., ko je bila zopet posvečena, kakor kaže letnica na glavnih vratih, poprej so pa odstranili iz nje ondi pokopane luterance. Škof je že leta 1631. ob vizitaciji zapovedal, naj katoličanje poskrbe, da pride v zanemarjeno kapelo zopet pravi red.

V lesenem stolpiču, postavljenem nad cerkvenim vhodom, visita dva stara zvonova. Premier jima je ob spodnjem krilu 40 in 33 cm, glasova pa: $\bar{n}$ in $\bar{g}$.

Večji ima dvoje podob: Sv. Peter in svetnik s krono na glavi in z mečem v roki ter napis: „S. Petre o. p. nobis, anno 1723.“ Mali je podolgovat in častljiv zvonec z napisom: „† Got † Dem † Hern † 1 † 5 † L II.“ (1552).

O šentpeterskem gradu, ki stoji pod kapelo, piše Valvazor (III. knj. XI. str. 514.), da je prejel svoje nemško ime „Schrottenthurn“ od zgraditeljev gospodov pl. Schrotten. Slovensko ime je od kapele sv. Petra: „Šentpeter“. Najbrž so ti gospodje bili le oskrbniki freisinških škofov, ki so bili lastniki vse okolice, torej so pravi zgraditelji bili le škofje. Za Schrotteni so posedovali grad pl. Siegedorfi, ki so bili strastni luteranci. Grb na graščinski steni nosi letnico 1574. Morda se je takrat grad kaj prenavljal.

L. 1660. je bil lastnik Mihael Dienstman, doktor obojega prava, ki se je pa ponesrečil ob prihodu cesarja Leopolda I. v Kranj. Pri streljanju ga je ubil možnar, ki se je razletel. Njegova hči Rotija Zdenka se je omožila z Iv. Žigo pl. Poperzer in tako je ta rodovina prišla v posest Šentpetra za eno stoletje. L. 1760. pa je imela graščina novega gospodarja Jož. Ant. de Garzarolija. Njegova hči Marija Ana se je omožila z Jožefom pl. Vestom in tako je začetkom 19. stoletja grad prišel v last rodbine Vestove, ki ga ima še dandanes.

Gradič, krit z deskami, ima prav prijetno lego v sredi sadnega drevja v ravnini pod Šmarjetino Goro in ima tudi precej posestva. Dalje prih.

Novije vesti.

Shod v „Ljudskem Domu“ v Kranju bo v ponedeljek, dne 15. t. m., ob 1. uri popoldne. Govoril bo g. dr. Malnerič iz Ljubljane o zavarovanju. Za posestnike važno!

«Poba!» je rekel ljubljanski župan dr. Tavčar med občinsko sejo občinskemu svetniku Štefetu. In zakaj? Župan dr. Tavčar je očital obč. svetniku Rojini, da ima pri jedeh francoski okus. Nato je pa Štefe vprašal Tavčarja, če ima on „špicramarski okus“. Kdor išče, ta najde! Liberalci so na g. Štefeta ogorčeni, ker je Tavčarjeva gospa Špicramarjeva. Sicer je pa g. dr. Tavčar sam kriv.

Proti državnim uradnikom, ki so se udeležili shoda liberalne stranke v Ljubljani, se je pričela disciplinarna preiskava.

Politično izrabljanje Aškerca bo napravilo nocoj v „Narodnem domu“ v Ljubljani društvo „Bratstvo“ — za mladino!

Sklep šolskega leta je danes na vseh ljudskih šolah na Kranjskem.

Nova cesta od Kokrice na Tenetiše. Deželni inženir je začel vnovič meriti cesto od Kokrice po travnikih proti Tenetišam.

V Očadovljah nad Kranjem je začelo goreti pri Pezdircu včeraj dopoldne v šupi. Pogorela je šupa z nastiljo in vozovi, pod, ki je bil poln sena, streha na hlevu in velika skladovnica drv. Gospodinja, ki je šla reševat konje iz hleva, se je močno opekla. S Kokrce in iz Naklega došli požarni brambi sta ogenj omejili. Bilo je zažgano od zlobne roke. Gospodar je bil zavarovan pri „Vzajemni“.

Evharistični kongres. Udeležba Slovencev bo velika. Te dni se odpošljejo nabiralne pole z imeni udeležencev.

Praga. Med Mladočehi in češkimi socijalci je nastal hud razpor.

Srbija je naročila pri Kruppu 15 gorskih baterij in 75.000 pušk s strelivom.

Portugalska. 1200 rojalistov je vzelo mesto Kaberos, umorilo guvernerja in njegovega tajnika. Conceiros, vodja rojalistov, biva na Španskem in ima le malo vstašev okrog sebe.

Strašen mrz je v Erzerumu blizu Carigrada. Zapadel je sneg in zmrznilo je več ljudi. V Ameriki je pa grozovita vročina, da jih je nekaj znorelo in nad 100 že umrlo od vročine.

Za smeh in kratek čas.

Prelahek zaslužek. Francelj se je prišel gospodu Janezu pohvaliti, da dobro drži večkrat mu priporočano abstinenco. Gospod Janez je vesel Franceljnove stanovitnosti in mu podari 10 kron. Ko pride Francelj nazaj med svoje tovarše, pravi: „Fantje, teh 10 kron pa moramo precej zapiti, ker sem jih tako lahko zaslužil!“

Praškiški poceni. Tat, ki je praškiška ukradel, je prišel k izpovedi. Izpovednik mu naroči, da mora škodo povrniti, in ga vpraša, koliko je bil prašiček vreden. Tat reče: „Okoli 20 kron.“ „Teda prinesi,“ pravi izpovednik, „če nočeš sam nazaj nositi, onih 20 kron meni, da jih bom jaz na tihem poslal okradenemu gospodarju. Tat mu prinese 60 K. „Kako to,“ pravi župnik, saj si rekel, da boš prinesel za prašička le 20 K, zdaj jih je pa tu 60. „Sem potlej,“ odgovori tat, „ukradel še dva prašička, ker se mi zde zelo poceni.“

Redno življenje. Vojak-poročnik prosi strica za denar. Stric: „Že spet denar! Poglej svojega bratranca, ki je tudi poročnik, pa izhaja s svojo plačo in redno živi!“ — Poročnik: „Ja, gospod stric, ko bi jaz redno živel, bi tudi izhajal!“

Vremenski prerok. Graščak Ribničanu: „Kaj pravite, oče, ki se na vreme dobro zastopite, kakšno bo jutri, ko pojdemo nad srnjake?“ — Ribničan: „Vajo kaj, g'spud grof, jaz pravim, da bo prav lepu al pa prav preteto grdu!“

Čuden pomoček. Zdravnika so v peko oddaljeno vas navadno ponoči klicali, čeravno

ni bilo nobene posebne sile. Večkrat je že pre-mišljal, kako bi si odpomogel. Dal si je torej napraviti 25 kil težko svetilnico, katero je moral tja in nazaj gredé nositi, kdor je ponj prišel. Kmalu ga niso več klicali, razen v skrajni sili.

Privojaških vajah. Poročnik: „Robavs, povejte mi, kam marširamo?“ — Robavs: „Proti jugu, gospod lajtnant!“ — Poročnik: „Res je; iz česa vi to sklepate?“ — Robavs: „Ker mi je vedno bolj vroče!“

Poceni godba. Žena svoji sosedi: „Oh, kako moj mož v spanju smrči, se več ne pre-staja.“ „Moj tudi smrči. Pa kadar začne prav pošteno žagati, mu privežem pod nos orgelce in imam potem najlepšo muziko.“

Vsa čast pred takim postopanjem, ki ga najdete v sledečem pismu Nj. ekscelece Leva barona Freytagh-Loringhoven, dež. svetnika ve-selskega viteštva in ces ruskega drž. svetnika v Arensburgu, Komandova ulica 5, otok Ōsel, gu-bernija Livlandija. Nj. eksceleca piše: „Smatram za svojo dolžnost, da priporočam svojim soljudem izborni Fellerjev fluid z znamko „Elsafluid“, kjer le morem. Opozoril sem svojega zdravnika na to izborno sredstvo in imel sem priliko ozdraviti reumatične bolečine v ramah nekemu drugemu zdravniku, ki poseduje v Petrogradu veliko blatno kopališče in ki so mu lastna sredstva od-povedala. — Tudi neki zdravnik v Gdanskem na vzhod. Pruskem uporablja v svoji praksi Fel-lerjev fluid. — Cloveštvu v prid želim čim večjo razširjenost tega izdelka in njegovemu izumitelju zasluženost slavo.“ Upamo, da bodo tudi naši čit-telji poizkusili. Ducat stane 5 K franko pri le-karnarju E. V. Fellerju v Stubici, Elzin trg št. 264, Hrvaško.

Moja stara izkušnja me uči in drži, da za odpravo izpuščajev, kakor tudi za nego kože, ni boljšega mila kakor je svetovno-znana **Steckenpferd lilijino mlečno milo** Berg-manna in dr. Tešin ob Labi. — Komad po 80 vin. se dobi po vseh lekarnah, drogerijah, parfimerijah i. t. d. — Ravnotako je brez primere Bergmannova lilijina krema „Manera“ za nego nežnih, belih damskih rok; v škatljicah po 70 vin. se dobi povsod. 147 50—16

Proda se
ravnokar prenovljena, še zelo dobro
ohranjena

enovprežna kočija

ki je posebno primerna za kakoga du-
hovnika. Cena je 500 kron.

Več pove lastnik **Mihael Žibert**, posestnik,
Tupaliče štev. 27. 230 2—1

Dobro idoče
močno kolo
s čisto novimi cevmi se
proda po zelo nizki ceni.

Naslov pove upravništvo „Gorenjca“. 231

Svinčniki slovečega Budjejeviškega iz-
delka, tucat 40 v, nadrobna
cena okrog 80 do 96 v. Prekupovavci zaslužijo
50%. Vzorec: 30 tucatov, sortiran, cedrov les,
šesterooglat, tudi kopirast svinčnik, 12 kron po
povzetju. **Adolf Weber v Budjejevišah**
(Ōško) štev. 151. 232

Velika izbér
zajamčeno
dobrih travnih kos lastnih
znamk ter bergamskih brusilnih kamnov.

Gnojnične
sesalke,
porabljive
za
poljubne
globočine.

Raznovrstno
gospodarsko in
poljedelsko
orodje.

Zidarji, pozor!

Portland-cement najboljše **Dalmatinske** znamke za iz-
delovanje strešne opeke, za zidanje zelo priljubljen, **traverze**,
Eternit ter druge stavbinske potrebščine priporoča po
zelo ugodnih cenah

216 5

veletrgovina „**Merkur**“
Peter Majdič, Kranj.

Kašelj preneha popolnoma od sveže pripravljene Kneipovega čaja proti kašlju. Cena zavoju 1 krono. Dobi se vedno svež samo pri lekarnari **Vladko Bartuliću v Zagrebu**, Jelačićev trg št. 19. 160 20—15

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. Edv. Globočnik, okrožni zdravnik in zobozdravnik, in **Fr. Holzhacker**, konc. zobotehnik

V KRANJU

v Hlebševi hiši, nasproti rotovža, je slavnemu občinstvu vsak delavni dan od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne in ob nedeljah od pol 8. ure zjutraj do 11. ure popoldne izven velikih praznikov na razpolago. 183 28

Ako ne morete jesti, ali ako se počutite slabo, odpomorejo vam zdravniško preizkušeno 182 12—6 **Kaiserjeve želodčne melisne karamele** kajti po njih boste dobili dober tek, želodec se zopet uravna in okrepi. Radi oživljajočega in osvežujočega učinka so naravnost nepogrešljive pri turah. Paket 20 in 40 vin. Dobi se pri **K. ŠAVNIK**, lekarna pri sv. Trojici v Kranju.

Vsi, ki ste skrbni možje in očetje!

Ali hočete vsaj 10 vinarjev na teden žrtvovati za svojo, oziroma za prihodnost svojih otrok?

Potem pišite „Slovenski Straži“ v Ljubljano po knjižico gosp. župnika Haaseja o ljudskem zavarovanju, katera se vsakomur pošlje popolnoma zastonj. 225 8—1

Proda se poceni še malo
::: rabljeno, lahko :::

motorno kolo

z 2 in pol konjskima silama. Kje? pove upravništvo „Gorenjca“. 229 1

Meblirana soba

s prostim vhodom in lepo opravo, se takoj odda v Kranju v hiši štev. 105. 227 3—1

Bartulićeva zdravilska mast

se priporoča kot izvrstno in preizkušeno domače sredstvo za zdravljenje in celjenje ran, poškodbe in bolečine na koži, ker ublažuje bol in vnetje na rani, ozeblino in opekline vsake vrste, zdravi kraste, srbečico, izpuštljaje po licu in telesu, rane od potu po nogah in telesu, pik od ose, bučele ali komarja, predvsem pri otrocih, kraste in izpuštljaje vsake vrste. Cena škatljice 50 vin., kdor pošlje 70 vin. v znamkah za eno ali 6 K za 12 vnaprej, dobi povsod poštne prosto. Dobiva se v lekarnah in pri izdelovalatelju, lekarniku **Vladku Bartuliću v Zagrebu**. 161 20—15

Jakob Košmerlj

edina slovenska tvrdka te vrste v Trstu, ulica St. Martici 11. Telefon 49 VIII. — Čekovni račun c. kr. pošt. hran. št. 121.805.

Priporočam slavnemu občinstvu veliko zalogo kave, čaja, južnega sadja i. t. d.

Postrežba točna in solidna. 113 14

Na deželo pošiljam presto vožnje po povzetju po železnici in v zavitkih po pošti.

Cenik izhaja štirikrat na leto.

Trgovina z železnino Podružnica Frane Dolenz v Kranju

priporoča:

Nosilce, šine, storje za strop, najboljši dalmatinski Portland-cement, pocinkane železne cevi, stebre, bo-dečo žico in mrežo za ograjo, vse potrebščine za vodo-vode in stavbe, orodje za vrt, škropivnike, otroško vrtno orodje i. t. d. Popolne kuhinjske oprave. — Po-je-delski st-oji in orodja. 133 18

Najprimernejša darila po zelo znižanih cenah! 74 52—28

Prva delavnica ur ter trgovina z zlatnino in srebrnino

Ivan Levičnik

urar in trgovec v Kranju

Cenejše kakor po cenikih! Ne kupujem od prekupcev! Sprejem in izvršim vsa popravila natančno, solidno in po najnižjih cenah. — Istotako sprejem vsakovrstno zlatnino in srebrnino v popravilo. — Posebno se priporočam v nakup ženinom in nevestam. — Priložnostni nakup!

Zelo važno!!

Za vsakogar je neprecenljive vrednosti zdrav želodec, v dosego tega je pa glavni pogoj redno prebavljanje.

želiščni liker „Ilirija“

je najboljšo sredstvo za dobro prebavo in krepčilo. Samo en po-izkus in prepričali se boste o izvrstni kakovosti in njenem učinku.

Pristni samo z imenom

„Ilirija“ in tvrdko Franc Berjak, Kranj.

94 26—25 Zahtevajte izrecno povsod pod tem naslovom!

Šivalni stroji

najnovejše vrste, najboljši in zelo ceno se dobe tudi na mesečne ob-roke v veliki izbiri, nadalje vse potrebščine k strojem in kolesom, kakor tudi vozna kolesa pri do-mači tordki 156 14

L. Rebolj, Kranj

Kokrsko predmestje, v hiši, kjer je spodaj trgovina Feliks Urbanc.

Najcenejša moč.

Kmetje! Mlinarji! Kolarji! Mizarji!
Ključavničarji!

Napravite takoj Astro-Boston bencin motor, prihranite si drugih delavskih moči in veliko jeze! Naprava takega motorja z montažo vred stane samo K 1000 in so stroški za eno konjsko moč samo pet do šest vinarjev.

Kmetje! proč z gepeljni, živina pri njih veliko trpi in so stroški nasproti z motorjem desetkrat višji, z motorjem vsak lahko sam slamo reže, mlati, drva žaga in melje.

Ti neprekosljivi motorji se dobivajo edino le pri

FRAN ZEMAN :: LJUBLJANA
Dunajska cesta „pri Figovcu“. 40

Pri meni se tudi najceneje dobijo vsi poljedelski stroji in najboljši mlini, stroji za kolarje, mizarje, kovače in ključavničarje ter najboljši šivalni stroji po zelo nizkih cenah. Jako ugodni plačilni pogoji se dobijo.

Kranjska deželna banka v Ljubljani v deželnem dvorcu

ohod v Gosposki ulici 2.

Obrestuje hranilne vloge po 4 1/4 %

brez v.akega odbitka. Obresti se pripisujejo glavnici polletno. Vloge v tekočem, giro-računu in na blagajniške liste po najugodnejših pogojih.

Daje komunalna posejila

občinam, okrajnim in šolskim od-borom ter zdravstvenim zastopom v

4 1/2 %

komunalnih zadolžnicah.

Hipotekarna posojila

v zastavnih listih po

4 1/2 %

128 52—18

Eskomptuje menice denar-nih zavodov in daje lom-bardna posojila. Prodaja lastne pupilarno varne ko-munalne zadolžnice in za-stavne liste.

Banka je pupilarno varen zavod ter jamči zanjo dežela Kranjska.

Uradne ure za stranke vsak delavnik od pol 9. ure do-poldne do 1. ure popoldne.